

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Det Kgl. Miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep.

0030 Oslo

Vår ref

510

Deres ref :

Hvalstad, den 16.04.02

Forslag om endringer i plan- og bygningsloven – tidsfrister i planbehandlingen. Høringsuttalelse.

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høringsbrev av 04.03.02 vedrørende forslag om endringer i plan- og bygningsloven (pbl) med hensyn til tidsfrister i planbehandlingen.

Generelle merknader.

NJFF har forståelse for at det er ønskelig med større forutsigbarhet og mer effektiv planbehandling, i tillegg til at det argumenteres med at dette også vil gi betydelige samfunnsmessige besparelser. For NJFF vil imidlertid kravet om grundige og kvalitativt gode planprosesser veie meget tungt. NJFF registrerer også at det tross alt uttales fra flere av høringsinstansene at det er kapasitets- eller kompetansemangel som er årsaken til at planprosessene tar tid. Innføring av frister for førstebehandling av planforslag vil da neppe alene være tilstrekkelig til å løse utfordringene og samtidig ivareta målsettingen om gode og grundige planprosesser.

Forvaltning av våre arealressurser er kanskje en av de viktigste oppgavene kommunene og samfunnet står overfor i dag. Særlig i pressområder er kampen om arealene stor med et vedvarende påtrykk fra ulike interesser for å utnytte arealer til ulike formål. Også i andre områder er presset på arealene økende, og medfører at det kanskje mer enn noen gang er påkrevet med gode planprosesser og riktige avgjørelser. Gode planprosesser må sikre at man også ivaretar nasjonale målsettinger i forhold til bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold, det vil si sikre naturgrunnlaget som leveområder for flora og fauna, og sikrer arealer for utøvelse av friluftsliv. Når det gjelder det siste fordrer dette gode planprosesser og planvedtak som også hensynstar behovet for nærfriluftsområder.

NJFF vil også peke på det faktum at mange kommuner i dag mangler vedtatte eller oppdaterte oversiktsplaner. Forslaget om tidsfrister må sees i sammenheng med dette. Disse planene er ment å skulle gi rammene for behandling av detaljplaner som reguleringsplaner og bebyggelsesplaner. Ikke minst vil slike rammer være svært sentralt i forhold til å kunne ivareta natur-, miljø- og friluftslivsinteressene i plansammenheng. Dette er interesser som ofte taper i kampen om arealene.

NJFF har i alle diskusjoner rundt planprosesser understreket betydningen av å legge til rette for en aktiv medvirkning fra den tredje sektor. Involvering av de frivillige organisasjonene fordrer en planprosess der det bevisst legges til rette for en slik medvirkning. Tilstrekkelig lange høringsfrister, åpne høringsmøter og gjensidig

dialog og kontakt mellom kommunene og de frivillige organisasjonene er viktige stikkord og en forutsetning for å kunne mobilisere et slikt engasjement basert på frivillig innsats. Jo tidligere i planprosessen de frivillige organisasjonene kommer inn, jo større er mulighetene for å avdekke mulige konflikter og finne fram til løsninger som ivaretar og avbalanserer ulike hensyn.

I dag preges planarbeidet i mange kommuner av manglende kapasitet og kompetanse. Dette er en alvorlig utfordring som må tas på alvor. NJFF er opptatt av at vi har et system og en kompetanse som sikrer at hensynet til bevaring av biologisk mangfold og friluftslivsinteressene blir ivaretatt og inngår som en viktig og nødvendig del av beslutningsgrunnlaget i planprosessene. Tilstrekkelig kompetanse og kapasitet hos kommunene er også avgjørende i forhold til muligheten til å sikre og bedre legge til rette for aktiv medvirkning fra den tredje sektor.

Stortinget har nå til behandling stortingsmeldingen om biologisk mangfold (St. meld. nr. 42 (2001 – 2002) Biologisk mangfold Sektoransvar og samordning). Noe av det som klart framheves i forbindelse med behandlingen av denne meldingen, er nettopp behovet for å styrke kommunenes fagkompetanse som grunnlag for å ivareta det biologiske mangfoldet. Dette vil ikke minst være relevant opp mot kommunene som den sentrale planmyndigheten.

I den sammenheng er det også relevant å sette fokus på at planprosessene i dag i stor grad er orientert mot myndigheter og næringslivet, mens de kun i liten grad er tilrettelagt for faktisk å legge til rette for involvering og medvirkning. Dagens regelverk sikrer rett til medvirkning, men i realiteten handler det i stor grad om en plikt for kommunene og byråkratiet til å involvere de frivillige organisasjonene. Aktiv tilrettelegging og aktiv kontaktskapende virksomhet er påkrevet for at slike prosesser skal kunne komme i gang og fungere etter intensjonene. Det hjelper lite med gode intensjoner og høytstående målsettinger, dersom regelverket og planprosessene ikke innretter seg etter de faktiske forholdene. Fokus må også rettes mot den økende grad av byråkratisering om planarbeidet, og dokumenter og beslutningsgrunnlag må tilpasses⁰ og legges til rette slik at de er lett tilgjengelige både for den frivillige sektor, men også for kommunenes politikere. Det handler både om å bygge ned barrierer som er til hinder for involvering og å framskaffe et best mulig beslutningsgrunnlag for politiske vedtak om framtidig arealbruk.

Frist for førstebehandling av reguleringsforslag.

For NJFF er det helt avgjørende at det fattes riktige avgjørelser framfor at det fattes raske avgjørelser. Videre må kommunene ha oppdaterte planer som ivaretar nasjonale målsettinger om biologisk mangfold og friluftsliv.

Med dette som utgangspunkt, og forutsatt at det nødvendige rammeverk i form av overordnede planer er på plass og at de reguleringsplanforslag som fremmes er i tråd med kommuneplanens arealdel, kan NJFF slutte seg til ønsket om å legge opp til tidsfrister for kommunenes behandling av reguleringsforslag.

Frist for innsigelse til reguleringsplan og bebyggelsesplan.

For NJFF er det viktig å understreke at de framlagte forslagene omfatter innsigelse på detaljplaner (reguleringsplaner og bebyggelsesplaner) som er innenfor rammene av overordnede planer, og ikke gjelder innsigelser generelt.

Forslaget om begrensninger i innsigelsesmulighetene forutsetter også styrking av kapasitet og kompetanse både hos plan- og miljømyndighetene (jfr. merknader ovenfor).

Uansett vil NJFF framheve at det må være en forutsetning at miljømyndighetene sikres en lovhjemlet mulighet til å stoppe planer og prosjekter dersom disse vurderes som uakseptable ut fra natur-, miljø- og friluftslivsfaglig grunnlag. NJFF finner en slik sikkerhetsventil helt påkrevet for å kunne ivareta disse interessene på en tilstrekkelig måte.

Oppsummering.

NJFF kan støtte de framlagte forslagene til endringer i pbl, forutsatt at følgende punkter blir ivaretatt:

- Det må foreligge godkjente overordnede planer som ivaretar natur-, miljø- og friluftslivshensyn og som gir klare føringer for detaljplanleggingen.
- Styrking av og tilrettelegging for aktiv medvirkning og involvering av de frivillige organisasjonene i den lokale arealforvaltningen.
- Styrking av kommunenes miljøfaglige og planfaglige kompetanse og kapasitet.
- Lovhjemlet sikkerhetsventil for miljømyndighetene til å kunne stoppe miljømessig uakseptable prosjekter/tiltak.

Vennlig hilsen
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Bjarne Oppegård
Gen.sekr. *Sigr.*

Siri Parmann
Siri Parmann
Fagleder